

[Krag.]

ligner med Udlandet, mærke sig de Særforhold, sammenlignet med vore, som findes dér. Naar man f. Eks. hører den højtærede Minister sige, at i England mister den fattigunderstøttede ikke sin Valgbarhed, maa jeg sige, at den Ret, som herigennem gives den vedkommende til at kunne vælges ind i den lovgivende Forsamling, er minimal, naar man tænker paa de Betingelser, ogsaa af økonomisk Art, som kræves for overhovedet at stille sig til Valg i England.

Den højtærede Minister udtalte saa, at jeg tumler rundt i Begreberne. Det ærede Medlem Hr. Krag, sagde den højtærede Minister, jonglerer med Almisser, Gave og Kommunegæld; ja, hvordan skal jeg gøre andet, naar jeg skal tale om dette Lovforslag. (*Socialministeren* [Steincke]: Naah!). Nej, det kan jeg virkelig ikke, højtærede Hr. Minister, thi det er jo Lovforslaget, der jonglerer med alle disse Begreber. Snart er Kommunegæld at opfatte som Gave, snart er den — selv om der knyttes en Tilbagebetalingspligt til den — at opfatte som Laan, der dog kan gaa over til at blive Laan i Ordets egentligste Betydning, og derfra, som ogsaa det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven har paavist, gaa over til at blive Kommunegæld, som automatisk eftergives.

Jeg ser ikke rettere end, at i Lovforslaget er gennem denne Ordning sket en saadan Sammenblanding af Almisse, af Laan, af Gæld, af Gave, at man virkelig ikke kan undgaa at jonglere med disse Begreber, naar man i det hele taget skal tale om Sagen.

Jeg forstod den højtærede Minister saaledes, at det ganske særlig var min Bemærkning om Kommunelaanet, som den højtærede Minister tog Sigte paa. Men jeg maa sige til den højtærede Minister, som jeg en Gang før har sagt, at naar han mener gennem disse Kommunelaan særlig at ville løse den Opgave, som hidtil har paahvilet Hjelpekasserne, vil vi omgaaende, kan jeg sige, komme til at gaa den samme Vej for Kommunelaanenes Vedkommende, som vi er gaaet for Hjelpekassernes, hvor man begyndte med at sætte en Begrænsning pr. Indbygger i Kommunen for, hvad Hjelpekassen maatte yde, og derefter fik Begrænsningen slettet, kom ud paa det frie Felt, som nu har ført til den kolossale Aarsudgift, der afholdes gennem Hjelpekasserne.

Skal Kommunelaanene træde i Hjelpekassernes Sted, vil de 60 Øre pr. Indbygger, som nu er tilstaaet, øjeblikkelig vise sig aldeles utilstrækkelige og ufyldstgørende, og jeg har tilstrækkelig Erfaring paa disse

Omraader til at vide, hvad Konsekvensen deraf vil blive.

Derfor forstaaer jeg saa godt, at den højtærede Minister erkender, at intet Menneske kan sige, hvad Udgifterne ved den samlede Sociallovgivning vil blive. Nej, det kan intet Menneske sige. Den højtærede Minister tror paa de 13,2 Mill. Kr.; vi tror ikke paa dem, og derfor har vi gennem den Udtalelse, som jeg her har citeret, faaet Absolution. Men jeg henstiller den højtærede Ministers Tvivl til det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen (Lejres) behagelige Overvejelse; thi er der nogen, der har givet Udtryk for en klippefast Tro til dette beregnede Beløb, er det netop det ærede Medlem. Det hele maa — og det er jo ogsaa Tilfældet — hvile paa et ganske løst Skøn, det kan naturligvis ikke være andet.

Den højtærede Minister henpegede paa de værdifulde Ændringer, som findes i Lovforslaget angaaende Forsørgelse. Han henpegede paa Udvidelsen af Forsikringsomraadet, paa de nye Former for offentlig Hjælp, som, sagde den højtærede Minister, i mindst mulig Grad vil svække Selvhjælpvillien. Det er jo ved Berettigelsen af denne Udtalelse, at vi sætter et Spørgsmaalstegn. Den højtærede Minister henpegede endvidere paa Undgaaelsen af Dobbelforsørgelse, og her er unægtelig et værdifuldt Led; alt dette, sagde den højtærede Minister, vil føre til Besparelse. Det er muligt, men Transsaarsagernes Specialisering, den dermed følgende nøjere Udpensling af de forskellige Hjelpeomraader og Hjælpens Art, nye og ændrede Former, som giver Ret til Hjælp, den Stimulans, der ligger i Overgangen til Gælds- og Laanprincipper, alt dette mener vi betyder en Fordyrelse, og hvorledes disse to Forhold vil afbalanceres i Tidens Løb, er det umuligt for den højtærede Minister som for os at sige. Vi maa vedvarende nære den Opfattelse, at de Momenter, som henpeger paa stærkt øgede Udgifter, i det lange Løb, naar Sagen lægges ud til Administrationen i Kommunelaanene eller de sociale Udvalg, vil vise sig at virke stærkere end de Besparelsetendenser, der findes i Lovforslaget.

Den højtærede Minister helligede et ikke uvæsentligt Afsnit af sin Tale til Betragtning af Skatterne. Den højtærede Minister sagde, at i jo højere Grad Skatterne vender tilbage til Befolkningen i Form af Skoler, Hospitaler, billige Boliger, Hjælp i Tilfælde af Sygdom, Arbejdsløshed o. s. v., desto større Skatter kan Befolkningen bære. Aa ja, det